अभिलषत् Tatpur. m. f. n. (-न्-न्ती-त्) Desirous of; e. g. *Bhaṭṭik.*: मानुषानभिलषन्ती ..... स्वतन्त्रा कथमञ्चसि. E. लष् with अभि, kṛit aff. शतृ.

अभिलाप Tatpur. m. (-पः) Speech, expression; e. g. *Sáhityad.*: (रसः) अभिलापसंसर्गयोग्यत्वविरहान्न ... सविकल्पकसंवेद्यः (comm. सविकल्पकज्ञानसंवेद्यानां हि वचनप्रयोगयोग्यता न तु रसस्य); or *Ved. Sútras*: न च स्मार्तमतद्धर्माभिलापः (*Śankara*: .... यद्यप्यदृष्टत्वादिव्यपदेशः प्रधानस्य संभवति तथापि न द्रष्टृत्वादिव्यपदेशः संभवति ..... अदृष्टो द्रष्टा अश्रुतः श्रोता अमतो मन्ता अविज्ञातो विज्ञाता इति हि वाक्यशेष इह भवति); or संस्कारपरामर्शात्तदभावाभिलापाच्च (*Anúpanár.*: .... न संस्कारो न व्रतानि शूद्रस्येति तदभावोक्तेश्च न शूद्रे ऽधिकारः); or अन्याधिष्ठिते पूर्ववदभिलापात् (*Śankara*: .... को ऽभिलापस्य तद्भावः। कर्मव्यापारमन्तरेण संकीर्तनम्); or *Prakramádhikaraṅa* (as quoted by *Rádhákántad.*): काम्याभिलापसहितः कुशतिलजलत्यागरूपः संकल्पः शास्त्रार्थः 'the intention (of performing a vow) implies the *enunciation* of the voluntary rite (to be performed); it consists in such oblations as those of kuśa, oil and water, and is founded on the sacred precepts' (comp. *Mádh. Jaiminiyanyáyam.*: संकल्पो ऽत्रानुष्ठेयव्रतत्वेन विधीयते). See अभीलाप and comp. अभिव्याहार. E. लप् with अभि, kṛit aff. घञ्.

अभिलाव Tatpur. m. (-वः) [1] Cutting, destroying; e. g. *Bhaṭṭik.*: (Sugríva speaks to Hanúmat and his monkeys:) यात यूयं ..... वनाभिलावान्कुर्वन्तः स्वेच्छया चारुविक्रमाः (*Jayam.*: वनाभिलावान् = वनविध्वंसान्, *Bharatas.*: = अरण्यविध्वंसान्). [2] Mowing (*Ráyam., Bharatam.* &c. on the *Amarak.*: = धान्यादिच्छेदन). E. लू with अभि, kṛit aff. घञ्.

अभिलाष Tatpur. m. (-षः) Desire, craving, covetousness; e. g. *Vijnáneśwara* on *Manu* (कामाद्दशगुणं, scil. दण्ड्यः &c.): कामः स्त्रीव्यतिकराभिलाषः; or *Kirátárj.*: यस्त्वक्तवान्वः स वृथा बलाद्वा मोहं विधत्ते विषयाभिलाषः; or *Nyáya S.*: प्रेत्याहाराभ्यासकृतात्स्तन्याभिलाषात्; or *Sánkhya Prav.*: यथा दुःखाद्द्वेषः पुरुषस्य न तथा सुखादभिलाषः; or *Daśakumárach.*: नृत्योत्थिता च सा सिद्धिलाभशोधिनी किं विलासात्किमभिलाषात्किमकस्मादेव न जाने &c.; or an *Aśwaśástra*: अश्ववाहनाद्यभिलाषैः श्वेताश्वः सर्वकामदः. — Amongst the works on poetry which distinguish in their definition of Love (see शृङ्गार), Love under difficulties (see विप्रलम्भ) and Love the course of which runs smooth (see संभोग), the *Kávyaprakása* mentions अभिलाष or *longing* as one (the first in the given enumeration) of the *five* erotic conditions of the first kind; the *Sáhityadarp.* which subdivides 'Love under difficulties' into four categories, names *longing* (अभिलाषः स्पृहा) as one (the first in the given enumeration) of the *ten* erotic conditions of the पूर्वराग or 'affection arising from hearing or sight before the lovers meet', which is the first of those subdivisions; either work quoting as an instance the verse of the *Málatím.*, ed. Calc. p. 76, line 4 &c. Similarly the *Sangitadámodara. Bharata* as quoted by *Śankara* on the *Śákuntala,* calls 'longing' the commencement of love (प्रथमे त्वभिलाषः स्यात्, and in the same words the *Sangitad.*) when *Śák.* v. 22. (ed. *Boehtlingk*) or v. 24. (ed. *Williams*) would be an instance. An example, however, of अभिलाष as belonging to the other description of the Erotic (the संभोग), is in the verse of the *Bhaṭṭik.*: आलिङ्गितायाः सहसा चपावांस्त्रासाभिलाषानुगतो रतादौ विश्वासिताया रमणेन बध्वा विमर्दरम्यो मदनो बभूव. — [An objectionable reading is अभिलास, for the word is given in the form अभिलाष not only in the commentaries on the *Dhátupáthas* s. r. लष् (not s. r. लस्), but as an अन्त्यमूर्धन्य in the chapter on orthography of the *Viśwapr.* and amongst the words that contain a ष् only in a similar treatise by *Purushottama.*] E. लष् with अभि, kṛit aff. घञ्.

अभिलाषक Tatpur. m. f. n. (-षकः-षिका-षकम्) Desirous, wishing; e. g. *Rámáy.*: अतीव रोषणश्चण्डः संग्राममभिलाषकः. E. लष् with अभि, kṛit aff. ण्वुल्.

अभिलाषिन् Tatpur. m. f. n. (-षी-षिणी-षि) Wishing, desiring, covetous; e. g. *Vikram.*: अहो दुर्लभाभिलाषी मदनः. [A reading of this word, अभिलासिन् is objectionable; comp. the remark s. v. अभिलाष.] E. लष् with अभि, kṛit aff. घिनुण्.

अभिलाषुक Tatpur. m. f. n. (-कः-का-कम्) The same as the preceding; with a noun in the accus.; e. g. *Kirátárj.*: जयमत्रभान्नूनमरातिष्वभिलाषुकः. E. लष् with अभि, kṛit aff. उकञ्.

अभिलास Tatpur. m. (-सः) The same as अभिलाष of which it is given as a various reading; this form, however, is objectionable; comp. the remark s. v. अभिलाष. [*Bharatam.* on the *Amarak.*: अभिलाषः। अभिलासो ऽपि दन्त्यान्तः; *Náráyaṅa*: अभिलाषः। अभिलासः; *Nílak.*: अभिलाषः। अभिलासो ऽपीत्येके.]

अभिलासिन् Tatpur. m. f. n. (-सी-सिनी-सि) The same as अभिलाषिन् of which it is a various but objectionable reading; see the remark s. v. अभिलाष.

अभिलिखित Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्) Written upon, inscribed. E. लिख् with अभि, kṛit aff. क्त.

अभिलीन Tatpur. m. f. n. (-नः-ना-नम्) Adhering, embracing, shrouding; e. g. *Meghad.*: पश्चादुच्चैर्भुजतरुवनं मण्डलेनाभिलीनः सान्ध्यं तेजः प्रतिनवजवापुष्परक्तं दधानः। नृत्यारम्भे हर पशुपतेरार्द्रनागाजिनेच्छाम्. E. ली with अभि, kṛit aff. क्त.

अभिलुप्त Tatpur. m. f. n. (-प्तः-प्ता-प्तम्) The same as the following. E. लुप् with अभि, kṛit aff. क्त.

अभिलुलित Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्) Agitated, disturbed, injured, inconvenienced; e. g. *Śákuntala*: अनभिलुलितव्याघाताङ्कं मुञ्चर्मणिबन्धनात्कनकवलयं स्रस्तं मया प्रतिसार्यते (v. l. अनतिलुलित° which seems less correct) 'the golden bracelet slipping from the wrist while the scars produced by the friction of the bow-string remain unhurt &c.'. E. लुल् with अभि, kṛit aff. क्त.

अभिलूता Tatpur. f. (-ता) A kind of spider, the bite of which is curable; e. g. *Suśruta*: साध्याभिरभिलूताभिर्दष्टमात्रस्य देहिनः। वृद्धिपत्रेण मतिमान्सम्यगादंशमुद्धरेत्. For the other kinds of spiders see लूता. E. अभि and लूता.

अभिलेखन Tatpur. n. (-नम्) Writing upon, inscribing. E. लिख् with अभि, kṛit aff. ल्युट्.

अभिवदन Tatpur. n. (-नम्) Addressing, allocution. E. वद् with अभि, kṛit aff. ल्युट्.

अभिवत् m. f. n. (-वान्-वती-वत्) Containing the word अभि (as a verse); *Śatap.*: अभि त्वा देव सवितरित्यनुचरो ऽभिवानभिभूत्यै रूपम्. E. अभि, taddh. aff. मतुप्.

अभिवन्दन Tatpur. n. (-नम्) Saluting respectfully; e. g. *Ma-*